మావంగ్ వేసుడింగ్

మూడవ పుస్తక్

Our Stories (māvang vēsuding)

Third Book (mūḍava pustak)
A collection of stories for new readers of the Gondi language.

Authors:
Various

Edited by:
Pendur Durnath Rao
Mark Penny

Published by:
Integrated Tribal Development Agency (I.T.D.A.)
Utnoor, Adilabad District, Andhra Pradesh

In association with:
SIL International – *Partners in Language Development*

Illustrations by:
Christoph von Fürer-Haimendorf (1948)
U. Vishwanath
Joanna Penny

Copies printed:
October 2006, 300 copies
January 2008, 1000 copies

Copyright:
This compilation is copyright © 2008. Anyone is permitted to copy and distribute copies of this text or any portion of this text. It may be incorporated in a larger work, and/or quoted from, stored in a database retrieval system, photocopied, reprinted or otherwise duplicated by anyone without prior notification, permission, compensation to the holder, or any other restrictions. All rights to this text are released to everyone and no one can reduce these rights at any time.

మావంగ్ వేసుడి

మూడవ పుస్తక్

విషయ సూచిక

1. సికారి కియ్యవ్వల్ 3
2. తడ్మి 4
3. పెర్సా పేన్‌ద పూజ 5
4. దౌడె మాతెక్ గిర్ పుటుస్వల్ 6
5. ఖేతిదారల్ అని వోసెర్ నాల్వీర్ కాండిర్ 8
6. సాడద్‌గ 9
7. గాది అని కోయ్‌మలల్ 10
8. చిహా, యెడ్జ్ అని కోయ్‌మలల్: సద్మిన్‌గటల్ ఉయ్‌సర్ బద్? 11
9. మొల్లోక్ పెన్నెతల్ కరితంగ్ 12
10. సంగోన్ లాసి మొసోర్ సొత్త 13

1. సికారి కియ్వాల్

ఎన్. జే. లింకన్ (1969)

మా కోయ్‌తుర సికార్ కర్స్‌వల్ ఇత్తెకే, సికార్ ఇహిన్ కర్సంతేర్. ఇద్ నాట్నేర్ సికారిత్ మీరె మాసి, నాట్నంగ్ నెయ్కా పియ్సి, కేడతె దాంతేర్. కేడతె సొంజి హోక కీసి మొల్లోక్ పూడంతేర్. అవేన్ నెయ్కానే పూడ్సి-పూడ్సి జక్సి అవేన్ ఉంది జాగ జమ కీంతేర్. జమా కీసి, అవేన తోల్ తెండంతేర్. తోల్ తెండ్త్ పజ్జ, తల్లంగ్ కాల్కా బొడ్సాంతేర్. బొడ్సతూర్కి అవేనంగ్ పొదుక్ మందంతంగ్. పొదుకున్ సద్మి నెయ్కున్ వాటంతేర్. మావ్క్, కుర్స్‌కు, బేడ్కాంగ్, రొహింగ్ సికార్ కీంతేర్. ఇవేన్ ఉంది జాగ జమ కీసి, అవేనంగ్ తోల్కా తెండ్సి, ఇరంతేర్, అని సవ్వినంగ్ ఈసంగ్ వాట్సి, బోనంగ్ వొహ్కా తూసంతేర్. తూసి, ఊర్ రొహ్కా పియ్సి వాంతేర్. అవేనంగ్ సీంక్, తోల్కా, రోన్ పియ్సి వాంతేర్. సీంకున్, గూరేనగ టాంగి కీంతేర్. అవేనంగ్ తోల్‌కున్, జుప్డె వార్తింగ్, చపుల్కా కియన్ లాసి, మాద్గూర్ గా సీంతేర్. మాద్గి తోల్‌కున్ గిర్ ఉంది రూపమ్నె తరంతోర్. ఉంది దుస్రా కామున్ ఉప్యోగ్నే వాంతంగ్. దహ్నె, కేడత్ రొపోప్ మల్కా మందంతంగ్. మల్కా పూడ్లే గిర్ దాంతేర్. మల్కా పూడ్సి, అవేన్ గిర్ పియంతేర్. అవేనంగ్ పెజ్జెటంగ్ బూరంగ్ తెండంతేర్. అని రొహ్కా పియ్సి వాంతేర్. అవ్ బూరనంగ్ గుసాడి టోపింగ్ కీంతేర్. టోపింగ్ కీసి, డండారితగ గుసాడ్కా ఆసి కెర్సి యేందంతేర్. ఇహిన్ మా కోయ్‌తుర్ సికార్ కీంతేర్.

2. తడ్మ

ఎన్. జే. లింకన్ (1969)

ఇంద్కే మావేర్ కేతి కియ్వలిర్ తడ్మత వెల్లె పాయ్ద యేతంతేర్. తడ్మ ఇంద్కే బారి ఇత్తెకే, ఇదు తడ్మత దివాస్కె మంతంగ్. కేతి బాడిత్ లాసి ఊర్ వహుక్నె జాగ్లింగ్ పియంతేర్. అగ్గ నర్క-పియాల్ తడ్మ కీంతేర్. ఊర్కున్ ముచ్లే కష్టింగ్ మనోంగ్, అదేన్ లాసి తడ్మ పోడ్డ్ పెసినల్ ఇరంతేర్ అని ఆర్సేర్ మందంతేర్. తడ్మ సిల్వేకే, ఊర్కున్ పీని బయ్ వసంత. అదేన్ లాసి ఊర్ నర్క-పియాల్ తడ్మ కీసేర్ మందంతేర్. మొదోల్, మావేర్ కోయ్తుర్ జక్-మక్ పాందిర్. జక్-మక్ పాసి, తడ్మ ఆరూ సీందీర్.

జక్-మక్నే తడ్మ కీసి సయ్యాక్-పానీ కీసేర్ సొందిర్. జక్-మక్ ఇత్తెకే, ఉంది పొలాదిత టుక్డె ఖాతి తుంగంతోర్. ఉంది కేడతె గర్గోటి-బండ మందంత. అదేన టుక్డె యేచి, అని సప్రి-మరాత కాయన దూది తెండ్సి, తాన్ పాంతేర్. ఇవ్ మూందు ఉంది కీసి, తాన్ జక్-మక్నే తడ్మ అరు సీందిర్. తొల్లెత జమానతే రొప్పో, జక్-మక్నే తడ్మ అరు సీందిర్. అని తడ్మంగ్ కీందిర్. ఇంద్కే హాన్ సెల్లె. ఇంద్కే సమ్దిర్ కున్ కిస్-డబీత సోక్ లాగ్త. సమ్దిర్ కిస్-డబీతే ఇంద్కే తడ్మ నిరు సీసేర్ మంతేర్.

3. పెర్సా పేన్‌ద పూజ

ఎన్. జే. లింకన్ (1969)

పెర్సా పేన్‌ద పూజ ఇత్తెకే, పూస-మహిన పెర్సా పేన్‌ద పూజ ఆంత. పెర్సా పేన్‌ద పూజత్ లాసి, సమ్మిర్ కుటుమ్యాలిర్ మీరె మాయన్ లాసి, నాహ్కా-నాహ్కా కటోడల్ ఖబూర్ సీంతోర్. కుటుమ్యాలిర్ బక్రంగ్ అని కొర్క్ పూజ కియన్ లాసి పియ్సి, కటోడన రోన్ వాంతేర్. కటోడన రోన్ వాసికున్, దుస్రా నేటి పేన్-గడతగ బక్రంగ్ అని కొర్క్ కొటుసి కొయ్సి పూజ కీసి, జేవున్ కీంతేర్. మర్ల పెర్సా పేన్‌ద సామన్ తెయార్ కీసి, పూజ కియన్ లాసి తెయార్ ఆంతేర్. పెర్సా పేన్‌దున్ చవూర్ దొహంతేర్, గాగ్రంగ్ దొహంతేర్, సల్లే తరంతేర్. సల్లే తచ్చి కున్, సమ్మి ఉంది జాగ కీసి, ఢోల్క్, పేప్రెన ఆవజ్ కీంతేర్. ఆవజ్ కీసి, మర్ల సమ్మిర్ సారెసారె నిల్సి, కాల్క్ కెరంతేర్.

మర్ల కటోడన్ వడి వాంత. వడి వాతూర్ కీ, పెర్సా పేన్ పియ్సి, కటోడన రోన్ తరంతేర్. మర్ల పెర్సా పేన్‌ద యేర్ తచ్చి, పెర్సా పేన్‌దున్ నొరంతేర్. సమ్మిర్ మిట్టున్ సీంతేర్. మర్ల పెర్సా పేన్ నార్ వెలిలెన్ పెసియంతేర్. నార్ వెలిసి కున్, పెర్సా పేన్‌దున్ రోమి-మరాత్ అగ్గ వోసి, ఉప్పున్ సీంతేర్. ఉప్పున్ సీత పజ్జ, ఉంది, రండ్, మూంద్ గంటనే పెర్సా పేన్‌దున్ గంగత్ రొప్పో యేర్ మిహ్లా వోంతేర్. వాజ-గాజతే సమ్మిర్ నాట్నేర్ మీరె మాసి, పెర్సా పేన్‌దున్ గంగత్ అగ్గ యేర్ మిహ్చా, తరంతేర్. తత్ పజ్జ, దుస్రా నేటి పెర్సా పేన్‌ద పూజ కియన్ లాసి, పేన్-గడతగ వోంతేర్. వోసికున్ , మొకుల్క్ నిలు సీంతేర్. పెర్సా పేన్‌దున్ మున్నె బక్రంగ్ అస్కాంతేర్. మర్ల జేవున్ సీంతేర్. పెర్సా పేన్ ఇత్తెకే, మావేర్ సమ్మిర్ కోయ్‌తుర డగూర్ పేన్ ఆంద్, ఇంజేర్ మానే-మాంతేర్. మాకున్ బార మహినంగ్ చొకొట్ ఇరాన ఇంజేర్. పెర్సా పేన్‌దున్ కాల్క్ కెర్సి, మర్ల పెర్సా పేన్‌దున్ తాన జాగతగ వోసి, ఇరంతేర్.

4. దౌడె మాతెక్ గిర్ పుటుస్వల్

కోయనే కీతోర్: పేందూర్ దుర్పత్ రావ్ (భీముగూడ)

(1) దౌడె మాత గొర్రె

"హిన్ కేంజట్! బోన్గగీర్ నూర్ గొర్రెంగ్ మత్తెకే అగటల్ ఉంది దౌడె మాత. ఉంది కమ్మి నూర్ గొర్రెంగ్ కేడతె సుట్టి కీసి దౌడె మాత గొర్రెత్ మహ్కాంతోర్. మహ్కాత పెజ్జె పుట్టంత. కూసితె గొర్రెత్ తన్వ సెటద్గా వాట్సి రోన్ వాసి తన్వెర్ సొప్తలిర్క్, కరుమ్నెర్క్ కేయ్సి, "మిమెట్ నా సంగ వరాట్ కూసితె మంట్ బారి ఇత్తెకే నావ దౌడె మాసి మత్త అద్ గొర్రె పుట్ట ఇంజేర్ ఊర్గ వెహ్తాన్. ఇహినే వొరోర్ మాయ్నల్, పాప్ కియ్వల్ సుట్సిసి మల్సి వాతోర్. హాన్ ఆతెకే అస్కె పొరొడ పేన్దున్ గిర్ కూసి మంత. మాయ్నలిర్ బతి పాప్ కియ్మకి ఇంతేర్ పొరొడ పేన్దున్ కూసి సెల్లె."

(2) దౌడె మాత కూరత బిల్ల

ఉంది బాయిన్ కూరతంగ్ బిల్లంగ్ దహ మత్తంగ్. దహ తల్ ఉంది దౌడి కీత. బాయి డివ్వే నిరు సీసి కెయ్సడే సియ్సేర్ మహ్కాంత అద్ పుట్నల్ వేరి. చొకొట్ మహ్కాంత. అద్ పుట్ట పెజ్జె తానంగ్ సొప్తలిక్ కరుమ్నంగ్ కేయ్సి, "నహ్ల కూసితె మంట్. నన్న దౌడి కీతోన్ అద్ కూరత బిల్ల పుట్ట" ఇహినే వొరోర్ మాయ్నల్, పాప్ కియ్వల్ సుట్కిసి మల్సి వాతోర్. హాన్ ఆతెకే అస్కె పొరొడ పేన్దున్ గిర్ కూసి మంత.

(3) దౌడె మాతోర్ కాండి

వరోర్ మయ్నన్ ఇవ్విర్ కాండిర్ మత్తేర్. చుడూర్వాలె బతల్ ఇత్తోర్ బావన్ ఇత్తెకే? "బావ నా ఈస బచ్చోర్ వాంత, అచ్చోర్ సీమ్" ఇంద్క. ఇంజేర్ ఇత్తోర్, చుడూర్ కాండి. ఇన్నెకె బాబల్ బతల్ కీతోర్ ఇత్తెకే? వోన్గటల్ ఈస తూసి సీతోర్, చుడూర్ కాండిన్.

అగ్గ రోన్ రండ్, మూంద్ రోచ్క్ మంజీ సమ్ది జాజ్యత్ వోంతోర్. వోసి దుస్రా దేశ్నెకె సొడితోర్. అగ్గ సొంజి కొత్తంగ్ నాసి కీతోర్ మనల్ వేరి

తిందూర్ బయ్ చొకొట్ మందుర్. ఇహినే మనెకే-మనెకే అయింత కొత్తంగ్ మార్తంగ్. మల్ల అద్ దేశమ్నగ పిర్ వాయ్మకి, పంటంగ్ పండ్మకి బతయ్ సెల్లె బయ్ కరు అర్త, వొన్‌గిర్ బయ్ కరు అర్త. వొరోర్ అద్ దేశమ్నగ మాయ్మనగ సొత్తోర్ వోర్ వేన్ గడియల్ ఇర్తోర్. పద్దింగ్ మెహ్లా వాట్టె రొహ్తోర్. "పద్దింగ్ తిన్వల్ పొట్ గిర్ నన్న ఇంకే, తింద పరన్ తోన్" బతి నాకున్ బోరే గాటో బతయ్ సియ్మకి.

మల్ల వోర్ హేతు కీతోర్, "నావోర్ బాబనగ గడియలిర్ కామ్ కీసి బయ్ చొకొట్ తింతేర్ నన్న ఇగ్గే కరుతె సాసేర్ మంతోన్. నన్ ఇంకె నావ దేశ్నెకె సొంజి మావోర్ బాబనగ దాక. అగ సొంజి బాబ నన్న పొరొడ పేన్‌దున్, నీక్ నన్న పాప్ కీతోన్ ఇంకే నీవోర్ కాండి ఇంజేర్ ఇన్‌లెక్ గిర్" సెల్లోన్ నాకు నీవోర్ వొరోర్ గడియన్ దాత్ ఇరా" ఇంజేర్ ఇన్క.

మల్ల తెహ్చా వోనోర్ బాబనగ సొందన్ సాటి పెసితోర్. రోతున్ లజే కాండి మత్తోర్. బాబల్ సూడ్సి అడ్సేర్ కాండినగ విచ్చెర్ సొత్తోర్, కలితోర్, తొడ్డి బుర్తోర్. "బావ నన్న పొరొడ పేన్‌దున్, నీక్ నన్న పాప్ కీతోన్. ఇంకే నీవోర్ కాండి ఇంజేర్ ఇన్‌లెక్ గిర్ సెల్లోన్." కాండి ఇత్తోర్.

బతి బాబల్ గడియలిర్కున్ కేయంతోర్. కేయ్సి, "వెయ్నె చొకొట్న ఆంగ్డే తరట్ రా. కెరుసీంట్ కెద్దయ బొటతగ ముద్ద కాల్కనగ చపుల్క కెరుసీంట్. ఉంది డగూర్ బక్ర తరట్, కొయ్సి తిన్కట్, అని కూసితె మన్కట్ బారి ఇత్తెకే నావోర్ కాండి సొందుర్ బతి పిస్సి వాతోర్, దొడె మాసి మత్తోర్ బతి పుట్తోర్" ఇంతోర్. ఇవు సమ్ది గడియలిర్క వెహ్చా తిన్వల్, యేంద్వల్ సమ్ది సురు కీతేర్.

అస్కే అహన్ ఆసేర్ మన్నెకే డగూర్ దాదల్ వాట్టె మత్తోర్. వాట్టల్ వాత పెజ్జె డప్క, ఢోల్క, పేప్రెంగ్, పాసేర్ యేందంతేర్. అవ్ కేన్చి వరోన్ గడియన్ కెయ్‌తోర్. గడియన్ కేయ్సి పూసి కీతోర్ బారి "ఇదు బతల్ హిన్ కీంతిట్?". గడియల్ బతల్ వెహంతోర్ ఇత్తెకే? "నీవోర్ తమ్ముర్ మల్సి వాతోర్. వాతొర్తే డగూర్ బక్ర కోయ్‌తోర్ బారి ఇత్తెకే వోర్ చొకొట్ మంతోర్.

ఇవు సద్మి కేంచి డగూర్ దాదల్ బయ్ సొంగున్ వాతోర్, రోన్ గిర్ సొన్మకి. వోనోర్ బాబల్ రొపో్ప్డల్ బహ్రా వాసి కాండిన్ బయ్ కోసిద్ కీతోర్ "రొపో్ప వా-వా" ఇంజేర్. బతి కాండి హీన్-హీన్ ఇత్తోర్ "బయ్ అస్కెడల్ నన్న నీసాటి గడియన్ దాత్ కామ్ కీంతోన్. నిమ్ వెహ్తాప్ నన్న హోన్ కీందున్. బతి నావుర్ సోప్తలిర్ సంగ నాకున్ తిన్లె కొర్ పిల్లగిర్ తిన్లె సియ్మకి. వోర్ నీవోర్ దుస్రా కాండి లాంజెన్ దాత్ కొత్తంగ్ నాసి కీతోర్ వోర్, కాండి వాతెకే నిమ్ వోన్ సాటి సద్మిన్ డగూర్ బక్ర కొయుస్తి".

బాబల్ బతల్ ఇత్తోర్ ఇత్తెకే? "కోకో, నిమ్మె బస్కేట్ గిర్ నాహ్గన్ మందంతి అని ఇద్ సద్మి నావయ్ ఇద్ సద్మి నీవ గిర్ ఆంద్. ఇంకే జేవున్ కియ్వల్ మంత అని కూసితె మంతోం. బారి ఇత్తెకే నీవోర్ తమ్మూర్ సొందుర్ బతి పిస్సి వాతోర్, దౌడె మాసి మత్తోర్ బతి పుట్తోర్.

5. ఖేతిదారల్ అని వోనెర్ నాల్విర్ కాండిర్

తెలుగుతల్ కోయనే కీతోర్: పేందూర్ దుర్ప త్ రావ్ (భీముగూడ)

భారు ఖేతిదారన్ నాల్విర్ జన్కా కాండిర్ మందంతేర్. ఊర్ తమ్వ-తమ్మొ బస్కేట్ జగ్డంగ్ కీసేర్ మందంతేర్. భారు మాయ్నల్ ఊర్కున్ బహ్నా బతి మీరి కియన ఇంజేర్ వోన్ దిల్తగ మంత బతి అద్ గొష్టి వోన కరల్ ఆయ్మకి.

ఉంది దియ్యా, వోర్ ఖేతిదారన్ చొకొట్ లాగ్వత మీండ్సి మత్తోర్. ఊర్ నాల్విర్ జన్కా కాండిర్ వోన కటుల్త్ కరూం నిల్సి మంతేర్. అస్కె వోర్ బాబొ ఊర్కున్ ఉంది కట్టె కోలన వొజ్జె సీసి. ఉరుసట్ ఇత్తోర్. సద్మిర్ కాండిర్ అద్ వొజ్జె ఉరుసన్ సాటి ఆంతేర్. బతి ఉరుస పర్మకి. అస్కె వోర్ బాబొ అద్దే వొజ్జెతల్ ఉంది-ఉంది కట్టె కోలంగ్ ఊర్కున్ సీసి. ఉరుసీంట్ ఇత్తోర్. ఊర్ కట్టెచుటుక్నె ఉరుస్తేర్. అస్కె బాబొ కాండిర్కా సూడ్సి, అరేయ్ కాండిర్! మీరె మాసి మన్వల్ కీమ్ట్. మిమెట్ సద్మిర్ ఉంది ఆతెకే బోరే మీకున్ వెరుసూర్. ఇద్ కట్టె కోలత్ దాత్ మిమెట్ బోన వోర్ మత్తెకే ఆగం ఆసి దాంతిట్ సూడట్ ఇంజేర్ వెహ్తోర్.

6. సాడ

పేందూర్ దుర్నత్ రావ్ (భీముగూడ)

మాకున్ మావుర్ బెయే-బాబల్ మాకున్ సర్కారి సాడతె వాటంతేర్. మొమొట్ మావ నాటే బార కడి యెవ్నల్ కరుసీసి మాకున్ మల్ల మావోర్ సార్ ఉంది తరగతిత పుస్తక్ నగ వాటంతోర్ ఉంది సాల్ కరియంతోం. ఉండే దుస్రా సాల్ రెండు పుస్తక్నగా వాటంతోర్ మొమొట్ అద్ సాల్ గిర్ కరియంతోం. మల్ల మూంద్ పుస్తక్ కర్యన ఇత్తెకే మల్ల జర్ర డగూర్ సాడద్గ దాయన దుస్రా నాటే తెలుగు, హిందీ, లెకంగ్, ఇంగ్లీష్, మాకున్ వడ్క్లె లెహికిల్మే వాయోంగ్ బతి మాకున్ మావోర్ సార్ అద్ సాడద్గ వోంతోర్. అగ్గ బోరే నాపస్ ఆంతేర్-బోరే పాస్ వాంతేర్ నాపస్ ఆతుర్ ఊర్ రోన్ వాంతేర్. మల్ల ఊరుర్ బెయ్యే బాబల్ బోరే సారదున్ పియ్సి దుస్రా సాడద్గ దాంతేర్ వోసి సేరిక్ కీంతేర్ కాండిన్. బోరే రోన్ కామ్ కిల్మె కాండిన్ మాన్ ఇంతేర్.

సర్కారి సాడ మూంద్ పుస్తక్నల్ తే దహ పుస్తక్ వేరి కరివలిర్ కాండిర్క్ సర్కర్ తల్ పెరేక్, డారి, నియ్, లసున్ కమ్క్, ఉల్లింగ్, సబ్బున్క్, సామన్ ఇర్లె సందొక, పుస్తక్ కాపింగ్, దెడే, చంబు, దుపాటి, కప్డింగ్, భూట్క్, ఇవ్ సద్ది సర్కార్ తల్ సాడతే వాంతంగ్. కరివలిర్ కాండిర్క్ వార్డన్ సార్ సీంతోర్, సేరిక్ ఆతేర్ ఊర్ కాండిర్ మూంద్ పుస్తక్, నల్ దహ పుస్తక్, వేరి కరియంతేర్..

మల్ల దహ పుస్తక్ నగ వెల్లేటిర్ కాండిర్ నాపస్ ఆంతేర్, కమ్మి కాండిర్ పాస్ వాంతేర్. పాస్ వాంతేర్ ఊర్ కాండిర్, అక్రవి, బారవి కరియన్ సాటి తంవంగ్ దహవి పాస్ ఆతంగ్ కాగుత్క్ అక్రవి సాడద్గ సీంతేర్. మల్ల ఉంది సాల్ అక్రవి, ఉంది సాల్ బారవి రెండ్ సాల్క్ కరియంతేర్. వెల్లేటిర్ కాండిర్ నాపస్ ఆంతేర్, కమ్మి కాండిర్ పాస్ ఆంతేర్. ఉండే నాపస్ ఆతేర్ ఊర్ పరీక్ష పీజ్ దొహంతేర్ మల్ల పరీక్ష లెహి కీంతేర్. నాపస్ ఆత అద్ అక్రవి ఆయి, బారవి. పాస్ ఆంతేర్ ఊర్ తేరవి చౌదవి, పంద్రవి. కరియన్ సాటి (డిగ్రీ) సాడద్గ దహవి, అక్రవి-బారవి, పాస్ ఆతంగ్ కాగుత్క్ కాలేజ్ నగ

సీంతేర్. మల్ల ఉంది సాల్ తేరవి, చౌదవి, పంద్రవి. ఇవు మూంద్ సాల్క్ కరిసి వెల్లేటిర్ కాండిర్ నాపస్ ఆంతేర్, కమ్మి కాండిర్ పాస్ వాంతేర్. మల్ల సర్కార్ తల్ నౌవ్‌కరి పుట్టంత, బోనే, బోరే రోన్ కేతి కామ్ కీంతేర్. బోరే లారీ నగ ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, హైద్రబాద్, బొంబై, డగూక్-డగూక్ సీటినగ సొంజి బద్దే ఆయి కామ్ కీంతేర్. మావ కోయ జాతి బయ్ పెజ్జె మంత, మందన్ సాటి చొకొట్న రోన్ మన్నో, కెర్లె ఆంగ్డే మన్నో, తుంకా ఇత్తెకే వావుర్ మన్నో, పియ్యా ఇత్తెకే కోందంగ్ మనోంగ్. ఇహిను మా జాతితగ వెల్లేటిర్ పెజ్జె మంతేర్. 'మావ దేశం నోర్ ముఖ్యమంత్రి చంద్ర బాబునాయిడు' 'అక్షర-జ్ఞానం, నర్కాక్ సాడ కరియన ఇంజేర్ టెండ్‌తోర్. చుడూర్ డగూర్ సమ్దిర్ కరిసి మున్నె వాయన. పెర్సా బొట్టా సాయ్ తగ నహ్చా కాగుత్నగ అదుంవ తన్వ పొరోల్, పాడి లెహ కియన. సర్కార్ తల్, పాటింగ్-పుస్తక్ నార్ నాటే రొహ్తోర్ కరివలిర్ తంవంగ్ పొరోల్క్, పాడింగ్ కరితేర్ ఇంకే బవే దరఖాసు నగ గిర్, పొరోల్ వాటంతేర్.

7. గాది అని కోయ్‌లల్

తెలుగుతల్ కోయనే కీతోర్: పేందూర్ దుర్సుత్ రావ్ (భీముగూడ)

ఉంది జోక ఉంది గాది కేడతె సొంజి, ఆరామ్నే సొంతితే జాడి యేయ్సి డగూర్ మర్ర బూడ్ పట్సి మందు. ఉంది దియ్యా ఉంది కోయ్‌లల్ గాదిత్ సూడ్సి ఇంత " నన్న బహ్నా బతి ఇద్ గాదిత్ తిందాన" ఇంజేర్ కరికీత. కోయ్‌లల్ గాదితగ వాసి ఇంత "సోప్త! నీక్ సూడ్సి ఆట్ రోజ్క్ ఆంత. "బారి? ఇంజేర్ గాది ఇత్త. గాది కరికీత కోయ్‌లడ బుద్దిత్, గాది ఇంత "సోప్త! నన్న చొకొట్ సెల్లోన్, నావంగ్ కాల్క్‌నగ బయ్ డగూర్ మార్ లాక్సి మంత. అద్ బయ్ నొసెర్ మంత" ఇంత అద్ టుగ్రి కోయ్‌లల్, డెంగల్ గాదితంగ్ గొట్టింగ్ నమ్సి అద్ ఇంత "సోప్త! వెరిమ? నన్న వైదున. ఆందున్ బేంద్ నీవ కాల్ తొహ. నీవ కాల్ చొకొట్ కీంతోన్" ఇంత. గాది ఇంత "అద్ మార్ నా కాల్‌దున్ నడ్డుం మంత సూడ" ఇంత. యెడ్డి కోయ్‌లల్ కరూం సొంజి పెజ్జె కాల్క్‌నగ సూడ్త. గాది బచ్చోర్ జోర్ మత్త అచ్చోర్ జోర్తె లాత పాత. కోయ్‌లల్ బూకె మాసేర్ బూడ్ అర్త, గాది పసి కీసి విచ్చెర్ సొడిత.

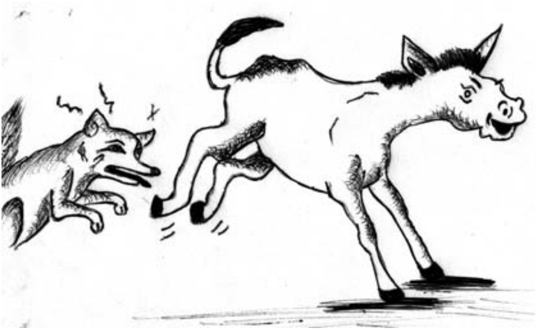

8. చిహా, యెడ్జ్ అని కోయ్‌లల్: సమ్దిన్‌గటల్ ఉయ్‌సర్ బద్?

తెలుగుతల్ కోయనే కీతోర్: పేందూర్ దుర్నత్ రావ్ (భీముగూడ)

ఉంది కేడతె చిహా, ఉంది యెడ్జ్ పిస్సెర్ మందంతంగ్. అవ్ రెండ్ బదెనే వెరివక్ రెండుతే బరో బర్ మందంతంగ్. ఉంది దియ అవ్ రెండ్ జన్వర్క్ ఉంది హెర్రెత్ సూడ్తంగ్. తాన్ జీవ సెల్లె. అస్కే చిహా ఇంత "నన్న ఇద్ కేడతోర్ రాజాన నన్న ఇద్ హెర్రెతున్ తిన్క"ఇంత. అద్ కేంచి సోంగ్నె యెడ్జ్ ఇంత. "ఇద్ కేడతోర్ రాజాని నిమ్మె ఆయ్వి కీ చిహా, నన్న నీకున్ వెరుసంతోన్, నన్న అద్ హెర్రెతున్ తిన్క" ఇంత. అవ్ రెండ్ జన్వర్క్ తెలియన్ సాటి తెయార్ ఆతంగ్. ఉంది కోయ్‌లల్ అవేన్ సూడ్సి కరి కీత, చిహా, యెడ్జ్ తెలిసి-తెలిసి హట్టె మాతంగ్ ఆరం యేచ్చెర్ మంతంగ్. సప్నె కోయ్‌లల్ హెర్రెతున్ వాసి మత్త తింజీ యేత. చిహా, యెడ్జ్ తాన్ కరికీతంగ్, బతి అవ్ నారజ్నే! అవేన తప్పున్ అవ్ కరి కీతంగ్. చిహా ఇంత "మాకున్ బుద్ధి సెల్లె. మరట్ ఉందిత్ ఉంది తెలితట్, అద్ హెర్రెతున్ కోయ్‌లల్ తిత్త. మరట్ తాన్ బతయ్ కియ పర్వట్".

9. మొల్లోక్ పెన్నెతల్ కరితంగ్

తెలుగుతల్ కోయనే కీతోర్: పేందూర్ దుర్పత్ రావ్ (భీముగూడ)

ఉంది కేడతె ఇహిన్ - - (దహ,బార) మొల్లోక్ పిస్సెర్ మందుంగ్. అద్ కేడతె చిహోంగ్, డువలిక్, కోయ్‌లలిక్, ఉండే కేడతంగ్ జన్వర్క్ పిస్సెర్ మందుంగ్. అవెకున్ సూడ్సి మొల్లోక్ వెరిసి అవేనంగ్ పర్చనల్ బహ్రా పెసివక్ వెరిసెర్ మందుంగ్. ఉంది దియ అవ్ మొల్లోక్ ఉంది పెర్సా మర్రత్ బూడ్ పంచాద్ ఇర్తంగ్. డగూర్ మొల్లోల్ "మరట్ గట్క-గట్కత్ వెరితెకే పిస్స పర్వట్. మాకు సాంతి సెల్లె. బహ్రా వాసి చొకొట్ కర్స పర్వట్. వెరివక్ తింజీ మంద పర్వట్. మరట్ బత నేరొతుర్, పిసలిర్ దాత్. మరట్ బతల్ కీకట్? " ఇంజేర్ సద్ది మొల్లోకున్ పూసి కీంత. అవెన్ రొప్పొఉంది డొగ్గి మొల్లోల్ "ఇహిన్ పిస్వల్ కామ్ సియో. మరట్ సద్దియ్ సాకట్." ఇంజేర్ వెహ్త. "హానే చొకొట్. సాయన్ సాటి బతల్ కీకట్. మరట్ ఉంది కుహితగ డెహ్కతెకె జీవ సుట్టి కీంతట్" ఇంజేర్ మొల్లోల్ వెహ్త.

అస్కే మొల్లోక్ ఉంది కుహితగ సొత్తంగ్. అగ్గ బయ్ పెన్నెంగ్ కుహితగ బొవ్‌తల్ డాట్ మందంతంగ్. మొల్లోకున్ సూడ్సి పెన్నెంగ్ వెరిసి కుహితగ డెహ్కంతంగ్. యేతగ నడయంతంగ్. డగూర్ మొల్లోల్ అదేన్ కరికీసి "మరట్ డువలికున్, కోయ్‌లలికున్ వెరియంతట్. అహ్నా మాక్ సూడ్సి పెన్నెంగ్ వెరితంగ్. మరట్ సాయ్వట్ మల్సి మా జాగతె దాకట్." ఇంజేర్ వెహ్త. మొల్లోక్ అవెనంగ్ జాగనె సొంజి చొకొట్నె సుక్నే అద్ నేటితల్ అవ్ కూసితె పిస్సెర్ మందంతంగ్.

10. సంగోన్ లాసి మొసోర్ సొత్త

మడావి లక్షమణ్ (దుబ్బగూడ)

ఆడ్ మాడ్సో గరిబ్ మత్తెరు ఆడ్ మాడ్సో గరిబ్ మత్తెకే, ఊర్‌కున్ పొండ్లెక్ ఉండే వెల్లె తంగ్ మత్త, కష్టిత. తే, మాడ్సో బగ్గన్ సొత్తెకే? వోర్ పోండ్సి దాయన బయ్యో రొపోప్ప తాటి కెహ్చి కున్ రొపోప్ప మందన. ఆతల్ తంగ్ మత్త. ఆతల్ తంగ్ మన్నెకే బతల్ కీత కీ? ఉంది దివొస్ ఈతలే పోర్ గరమ్ వాత, దివాడిత మహిన వాత, "ఇంకె డండారి పలనా సిర్పూర సొన్వల్ మంత" ఇంజెక్ ఇత్తెకే. సొంజికున్ వాతెకే మంగ్ "బతల్‌తేర్ ఆయర్" ఇంజేర్ ఇత్తెకే. అవ్ సంగొక్ సంగొక్ మత్తంగ్, తాన్ సొప్తలిక్. తాన్ సొప్తలిక్ సంగొక్ మత్తెకే బతల్ ఇంతంగ్?

"సంగో! నాడి సొన్వల్ మంత సిర్పూర డండారి మావ కోయ మావ వెల్మొ డండారి, దాకట్?" "బతతున్ సంగో నన్ వాక నాకున్ పోడ్కా ఇత్తెకే కష్టి సెల్లె, కెర్కా ఇత్తెకే జాంపర్ (చోరి) సెల్లె, (బతయ్ డాగ్-డాగ్‌గిన) సెల్లె", ఇంజెక్ ఇత్త, గరిబ్ మాయ్నన. "నాకున్ సోకకా ఇత్తెకే నియ్ సెల్లె, ఊడ్కా ఇత్తెకే పడ్య సెల్లె", అచ్చోర్ హాలత్ వెహ్నెక్ తేర్ సంగోక్ జులుం కీతంగ్. సంగోక్ జులుం కీతంగ్ కీ "సంగో సెల్లె! నన్న నీకున్ పడ్య నియ్ సీంతోన్" ఉంది సంగో ఇత్త. ఉంది సంగో ఇంజెక్ ఇత్త. "సంగో నన్ నీవ తల్ల నొరంతోన్." ఉంది సంగో ఇంజేర్ ఇత్త "నన్న జాంపర్ సీంతోన్." ఉంది

సంగో ఇత్త కీ "నన్న దిక్డి సీంతోన్." ఇంజెక్ ఇత్తెకే ఉండే బతయ్ పోతియ్ గట్టి దుస్రా సంగోక్ సద్ధి కీతంగ్.

అచౌన్ కీసికున్ కూస్ కీసికును తమ్ వోతంగ్. సొత్తంగ్ అని అంటిత్ యేంతంగ్. మాన్-పాన్ కీతంగ్ సిర్పూరతున్. అని సిర్పూర తోర్ భగవన్ షావ్ వోర్ అవెకున్ ఆర్తి అవెక్నా మాన్ పాన్ చెహ-పాని సద్ధి కీతోర్.

అని మర్ల బతల్ ఆతకి? మర్ల సార్ ఆతంగ్. సార్ ఆతంగ్, రోన్ వాతంగ్. రోన్ వాతంగ్, రోన్ వానెకే తోడొ సికాటి మస్క్ అర్త. ఇనెకెనె బతల్ కీతకీ ఇద్ బాయి? బదెన అదెన్‌కును పోతి గట్టి, కడెంగ్ వెర్కు బద్దెనంగ్ అదెన్‌కు వాపస్ కీసెక్ వాసేర్ మంత. తే దిక్డి వాలే బాయిన, దిక్డి అద్ సంగోన దిక్డి వోతకీ "యే సంగో! ఇద్దె నీవ దిక్డి" ఇంజెక్ ఇత్తెకే. "అగా వాటా! కుటతగ." ఇంజెక్ ఇత్తెకే. అద్ అయింత హెర్మి కుటతగ వాట ఇంజేర్ ఇత్తెకే హెర్మి కుటతగ వాట్త.

వాట్తెకే అద్దు హెర్మి మత్త దిక్డితున్ తింజీ మహ్తో, హెర్మి. హెర్మి తింజికున్ మహ్తో. ఇద్ తన్వ దందత్ రొపోప్నే రొపోప్ రెహె మాత. దిక్డి వాలే బాయి. దిక్డి వాలే బాయి తన్వ దందతె తనయ్ రెహె మాత, దిక్డితున్ మత్త హెర్మి తింజీ మహ్తో.

అని మర్ల దుస్రా నేటి ఇంత, "యాయ పలనా వోర్ దాదన బాయ్కొ వోత దిక్డి నావ తరొయే." ఇద్ బక్వ (లొల్లి) కీసెక్ మంత. "యాయ దిక్డి సీతోన్" తే మాడ్సో కేంజ్‌తోర్, అద్ బక్వత గొష్టి దిక్డిత. "దిక్డి నావ సీచిలే, దిక్డి హక్కేన్ పోంగ్లె సీతోన్ తే దివాడితున్ హక్కేన్ కీత." ఇదు నాటెన్ రొపోప్ సద్ధిర్క్ చర్చ కీత కీ వోర్ మాడ్సోన్ సోంగ్ వాత.

మాడ్సోన్ సోంగ్ వాతెకే మాడ్సో దుడ-దుడ పాతోర్. పాతోర్ అని కూబ్ పాతోర్, కూబ్ పాతోర్, కూబ్ పాతోర్. కూబ్ పాతోర్ ఇంజెక్ ఇత్తెకే తాన్‌కున్ తాక వాయ్వక్నే, తాన్‌కున్ మెలియ వాయ్వక్నే పాతోర్. పాతెకే, బతల్ కీత కీ, దహ్నా హక్కె కాల్క్ పియ్‌తోర్ యెరిసేర్ హక్కె పొదితగ వోసి వాడ్ సీతోర్.

వాతోర్ కీ టాటి ఉమ్సి దొహ్తార్ కీ రోత్ రొపో్ప మీంటొర్. రోత్ రొపో్ప మీండ్‌నెకెనే ఇద్ మత్త ఆడ్సి-ఆడ్సికును. అని మర్ల కొరిసేర్-కొరిసేర్ జిమ్మి-జిమ్మి పిర్ వాసేక్ మత్త, పిర్ద టెమ్. పిర్ వానెకే కొరిసేర్-కొరిసేర్ సొత్త. అని నాటేన్ మారయి ఆవాల్ మత్త. మారయి ఆవాన గుడ్సె మత్త. అద్ గుడ్సె తగ సొంజికున్ ఉత్త. గుడ్సెతగ సొంజి ఉద్నెకెనే, తే బతల్ ఆత ఇత్తకే? వీసా జన్క్ కల్లిర్ వాసెకె మంతేర్. కల్లిర్ కల్లె నహ్కా నహ్కా లూటి కిల్లె. తే వాతెకే గుడ్సె దిస్తా, కల్లిర్ కున్. కల్లిర్ కున్ గుడ్సె దిస్నెకేన్ "అరేయ్! ఇగ్గే పేన్ మంతరేయ్ పేన్ మంత" ఇంజికున్, "పేన్ మంత", ఇంజికున్ అద్దు పేన్‌దగ. "కాల్ కెరట్! కాల్ కెరట్!" కాల్ కెర్సెకే మంతేర్. "తే బహన్ కాల్ కెర్‌కిట్ రా?" "అరేయ్! సిల్లే, మావ సికారి సాదే మాయి, మా సికారి సాదే మాతెకే నీకున్ కొడొప్-కొడొప్ రుప్యంగ్ పావ్ దొస్కోం." ఇంజెక్ ఇంతేర్. అని కాల్ కెర్తేర్. కాల్ కెర్సికున్ సొత్తెకే మర్ల అద్ అగన్ ఉచ్చికున్ మంత అద్ బొయి.

అని ఊర్ హక్కె సొంజి ఊర సాదే మాత సికారి. అని తాదొంగ్ అచొక్ గట్టి దొహ్చా తత్తేర్, ఈతంగ్. హా, రుప్యనంగ్. రుప్యంగ్, చాంది, సోనే, అని బెరెంకీ వాతేర్. "మంత పేన్ రా సూడ్తేర్ ఉచ్చిన్ మంత బొయి. "హేయ్! మంత, మంత!" ఇంజెక్ ఇత్తెకే. మర్ల బతల్ కీతేర్ కీ? హా... దొస్తేర్ కొడొప్-కొడొప్ రుప్యంగ్. అని సిల్లెతే కర్కనె మొసోర్ కొయ్సి సొన్వలిర్ మత్తేర్. "సికారి సాదే మాతెకే బేసు కొడొప్-కొడొప్ రుప్యంగ్ దొస్కోం. సికారి సాదే మాయ్‌వెకే కర్కనె మొసోర్ కొయ్సి దాకోం." ఇంజి మత్తేర్. ఇంజెక్ ఇత్తెకే ఆ... రుప్యంగ్ దొస్తేర్ కొడొప్-కొడొప్ రుప్యంగ్ దొస్తేర్, అని సొత్తేర్.

మర్ల పోడ్డ్ పెసీసెర్ వాత గొగ్గి కూస్తా. బొయి బతల్ కీత? ఫాట్‌క్యల్-తూట్‌క్యల్ దిక్డి, తాన్‌గ నాలుంగ్ గడ్డంగ్ రుప్యంగ్ వోటి కీత, అని కొరిసేర్-కొరిసేర్ రోన్ సొత్త.

"యేయ్ తేద!" మాడ్సోన్ ఇంత. "యేయ్ తేద! యేయ్ తేద! యేయ్ మాన్య తేద!" "హాట్! సొడ్యా హక్కెన్ నీ బహిన్ మాయ్చితె. వాడ్సి తోన్ అగ్గ వాడ్సి తోన్." ఇంతోర్. "సిల్లే నన్ బయ్ వెల్లె తత్తోన్." బయ్ వెల్లె తత్తోన్

ఇనెకేన్ లొట్నె జీవ ఇత్త వేన. "అని బతంగ్ తచ్చి మందర్ రా బహిన్ మాయ్చితె, నన్ తే యెరిసి వాట్తోన్ బతి" ఇంజెక్ ఇత్తోర్ అని వాసికున్ వెయ్‌వియ్ తాటి తెరిసి సూడ్తెకే. తిర-తిర, తిర-తిర తాన వోటి మెన్ రుప్యంగ్ దిసంతంగ్.

రుప్యంగ్ దిస్‌నెకెనే తాన్క చంగ్నె తహ్మాడ్‌తే రొపో్ప వోసికున్ రొపో్ప ఉప్పు సీతోర్. "ఉండే మంతంగ్ సొన్" ఇంజెక్ ఇత్తెకే. మల్ల తాన్ రొపో్ప ఉప్పు సీతోర్. అని మల్ల విచ్చెర్ సొంజి మల్ల సేలతె ఉడ్వ్‌సి అవ్ రుప్యంగ్ తత్తోర్.

మర్ల హాటుం వాత, మావ జైనూర్‌త. జైనూర్ హాటుం వాత, బస్తర్ వార్ దినం హాటుం సొత్తోర్. తాన్‌కున్ దిక్డింగ్, జాంపర్, తన్వకున్ దోత్రె, సేల, ఆంగ్డే, పాగోట, తత్తోర్. తే మర్ల బతల్ కీతోర్ కీ? తత్తోర్. మర్ల తాన గిర్ ఉస్నె దిక్డి మత్త. అద్ దిక్డి హెర్మి తిన్నే దిక్డి. అద్ హెర్మి తిన్నే దిక్డితల్ తాన బడ్లి దిక్డి, అద్ గిర్రే తత్తోర్.

మంగ్ పూన దిక్డి పోంటా బాయి. మంగ్ దుస్రా నేటి సక్రే, తాన దిక్డి "యే సంగో! ఇద్దె సంగో, దిక్డి నీవ అద్ హెర్మి తిత్తతే తినిగిర్ బతి ఇదే నీవ పూన దిక్డి." తేన అయిన్ సంగో మత్త, అద్దే సంగో మత్త, దిక్డి వాలే వెల్లెపెరెం మత్త. మంగ్ అంటితల్ లుబ్బ అర్త. అని బతల్ ఇంత? "సంగో బేందక్ బహన్ సుద్రె మాతిట్ సంగో," తాన్ జొక్-జోక్, జొక్-జోక్, జొక్-జోక్ తాన్ కున్ పూసి కీసెక్ మంత.

"బతల్ కీక సంగో? హిన్ కీతిట్ సంగో, నాకున్ హిన్ లుబ్ద కీతిట్? నాకున్ బెరెంకీ డండారి యేండ్లె దాకట్ ఇతీట్, వోతీట్. నన్ తచ్చికున్ వాట్తోన్ నీవ దిక్డి ఇమన్‌దరి తే కరలెన్ హెర్మి కుటతగ, హెర్మి తింజీ మహ్తో. నిమ్ బద్లే మాతి సంగో తాన్ లాసి మీ దాదల్ నాకున్ కుట-కుట జహ్తోర్, తాక వాయ్‌వక్నే, కొరిసేర్-కొరిసేర్ సొత్తోన్, మారయి అవ్వన రోను. అగ ఉత్తెకే వీసా జన్క్ కల్లిర్ వాతేర్. 'సూడ హరా పేన్‌ది నొమొట్ నేండు సికారిత్ దాంతోం మా సికారి సాదే మత్తెకే బేసు అద్ సికారి సాదే మాతు తే కొడొప్-కొడొప్ రుప్యంగ్ నీకున్ పొడు దొస్కోం. అద్ సికారి సాదే మాయ్వక్ దాయర్ తే నీవ కర్కనె మొసోర్ కొయ్సి దాకోం. ఇంజేర్ కాల్ కెర్‌తెర్ సంగో ఊర సికారి సాదే మాత తచ్చికున్ కొడొప్-కొడొప్ రుప్యంగ్ పొడు దొస్తేర్."

తే తేన మందే నింత, ఇద్ సంగోన. ఇద్ సంగో బతల్ ఇంత? చొకొట్‌నంగ్ వెహంతోర్ మాడ్సో మస్త్ మిల్ జుల్‌కె మన్వలు, మస్త మీరె మాసికున్, కౌసి కోర్సికున్, బతి సూడ తాన బుద్ధి ఆవుట్ ఆత.

"యేర్ తోర హేయ్?" ఇంతోర్. "తోర్సి తుంగ్‌తెకే ఆయొ?" "హు, బతల్ మందర్ దోత్రె తరహా?" "వోసి పొడ్తెకే ఆయొ? నీక్ ఉండే-ఉండే దుస్రా

పహజెల్." హిన్ ఇంజెక్ మంత. "ఇద్ బారి దిహిన్ ఇంజెక్ మంత నేండ్ బతల్ ఆత నీకున్" పిల్ల-పిల్ల రాంగ్‌సెక్ మంతోర్. తేర్ బతి ఇద్ తన్వయ్ డౌకీసెక్ మంత. "రాండెన్ ఆసా పాక" "హా, హా పాయ్వల్‌తేర్ బంటిన్ పాచిలొర్ బతి నేండ్ వట్టి ఆగయ్ పాక" ఇంతోర్. "కూబ్ పాయ్వల్ హా పాసితే బంటిన్ సూడ్సిలొర్ గిర్ బతి తాదొన్ వకత్‌నె" ఇంత. వేన్‌కున్ ఉండే ఇచ్చుస బుగ్నె సోంగ్ వాత, సొత్తోర్ తాపడ్-తూపడ్ ఉంది రెండ్ తాప్డంగ్ పాతోర్. పానెకెన్ "హా హా మందర్ ఇన్కి, హా నన్న పెల్కె మందంతోన్" ఇంజెక్ ఇత్తకి కుక్నె పెసిసీ సొత్త కీ, మారయి అవ్వన రోన్ సొంజి ఉత్త, కాల్ బటింగ్ దొస్సి.

అంటిత్ ఉండే పేరి అర్త బిచెర్యలీర ఊర్ కలీర, అంటిత్ ఉండే వాతేర్. "హా, అంటిత పేన్ మందర్ సూడట్ రేయ్? పేన్ మందర్ సూడట్ రేయ్?" ఇంతేర్. వీసా జన్కి కల్లిర్ "హా, హా! మంత, మంత!" ఇద్ ఉచ్చి మంత కొక్‌నే, "మంత, మంత, హా. సూడహా పేన్‌ది! నేండు నొమెుట్ తే సికారితున్ దాంతోం. సికారి సాదే మాతుతే బేసూ, కొడొప్-కొడొప్ రుప్యంగ్ నీకున్ పొడు దొస్కోం. అని సికారి సాదే మాయ్వక్ దాయర్ నీవ కర్కనె మొసోర్ కొయ్సి దాకోం" ఇంజెక్ ఇత్తేర్. అని సొత్తేర్ హక్కె.

సొత్తేర్ హక్కె పార్ హక్కె పార, గాప్రి, డబులి,, రాసిమెట్టంగ్, బూసిమెట్టంగ్, జామ్నింగ్, పొలసంగ్ దహన్ వెలిసెర్ వాతేర్, బగనే సాదే మాచిలే. వాతేర్ ఇంకె గొగ్డి కోటెర్ కోర్ ఇంత ఇన్నెకె వాతేర్. "హా, వాంతేర్, వాంతేర్!" మస్త కుసాల్ ఆతకి మస్త కల్ బటింగ్ దొస్సి ఉత్త. కాల్ బటింగ్ దొస్సి ఉద్నెకెనే వాతేర్. "బతయ్ సాదే మాచిలే రా బహన్ కీంతిట్?" "హా, ఇంకె బతయ్ సిల్లే పేన్‌ద మొసోర్ కొయ్వల్లె." కర్కనె మొసోర్ కొయ్‌తేర్ అని సొడితెర్.

మంగ్ బతంగ్? హా, ఇద్ గొగ్డి కూస్తా ఇంకె రోన్ వాయ్వలె కీ. "యేయ్ పెకురెర్ బాబ తేద యె నన్న తేద యె" "బహిన్ బారి దహన్ వడ్కంతి?" "నా మొసోర్ కొయ్‌తేర్." "బహిన్ మాయ్చుతె ఇద్దె నీవ సుఖం అని దుఖం మాయ్నున కెంజ్వ మంజ్వ." "మొసోర్ కర్కనె కొయ్‌తేర్ అద్

పలనా అద్దు సంగోయ్ అద్దు, గాయ్కి వోతడే, ఇహిన్ ఇత్త ఇంజెకె నన్న సొత్తోన్, అగ్గ సెల్లెతే నన్న బతంగ్ కిల్మె సొందున్ అగ్గ."

సంగోన్ లాసి మొసోర్ సొడిత ఇత్తకే ఇద్ గొట్టి మొసోర్ సొత్త. సంగోన హెవా కీతెకే మొసోర్ దాంత, బంటిత్ గిర్.